

Arkiv: <arkivID><jplD> FE-151, FE-145
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 21.11.2022

Saksframlegg

Saksnr.	Utvæl	Møtedato
050/22	Eldreråd	28.11.2022
058/22	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	28.11.2022
048/22	Ungdomsråd	28.11.2022
031/22	Administrasjonsutval	30.11.2022
131/22	Alver formannskap	01.12.2022
	Alver kommunestyre	

Økonomiplan 2023-2026

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

1. Investeringsbudsjettet for 2023 og for økonomiplanperioden 2023-2026 blir vedteke jfr. Bevilgningsoversikter Investering etter § 5-5. Budsjettet er basert på forventa framdrift på tidlegare vedtekne prosjekt, i tillegg til nokre nye mindre prosjekt. Sum investeringsutgifter i 2023 vert budsjettert med 328 386 000 kr. Bruk av lånemidlar vert budsjettert med 242 939 000. Låneopptak til investeringsprosjekta vert avrunda fastsett til 243 000 000 kr. Øvrig finansiering framgår av bevilgningsoversikten.
I tillegg vert det budsjettert med opptak av startlån for vidareutlån i Husbanken på 150 000 000 i 2023 slik det framgår av bevilgningsoversikten. Låneopptak skal skje ihht. fullmakt i Finansreglementet pkt. 8.1.
2. Økonomiplan for 2023-2026 og årsbudsjett for 2023 blir vedteke, jfr. Bevilgningsoversikt drift §5-4 og økonomisk oversikt drift §5-6. Årsbudsjettet for 2023 blir vedteke med sum netto driftsrammer for dei sju sektorane, jf. eigen tabell.
3. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele sentralt avsett lønsauke til sektorane når årets lønsforhandlingar er gjennomført.
4. For skatteåret 2023 skriv Alver kommune ut eigedomsskatt etter eigedomsskattelova §§ 2 og 3 første ledd bokstav c, «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», slik bestemmelsen lyder frå 1. januar 2019. Skattesatsen er 7 promille, jf. eigedomsskattelova §§ 10 og 11. Alver kommune vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på «et særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4, første ledd, slik at verdien av produksjonsutstyr og – installasjonar fasast ut med 1/7 for verk og bruk som frå og med 2019 er å anse som næringsseigedom. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 vere lik 2/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget. Alver kommune vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal for anlegg nevnt i punktet over i henhold til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4, andre ledd. Eigedomsskatten skal betalast i tre terminar, jf. eigedomsskattelova § 25.
5. Basert på endringar i borne- og elevtall i dei kommende åra, ber Kommunestyret kommunedirektøren om å starte arbeidet med barnehage og skulebruksplan for Alver kommune
6. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å starte arbeidet med taksering av næringsseigedomar i 2023 med sikte på å innføre eigedomsskatt på all næring i 2024.
7. Kommunestyret ber kommunedirektøren starte arbeidet med taksering av hus, hytter og tomter med sikre på å innføre eigedomsskatt i 2024. Det er sett av 1,5 mill. kr til takseringsarbeidet i 2023. Dersom anbudsprosessen viser at takseringsarbeidet vert dyrare, bes kommunedirektøren om å ta resultatet inn

- i tertialrapporteringa i 2023.
8. Det vert gjeve ei ramme på 1 924 000 kr til kontrollutvalet.
 9. Det vert gjeve eit driftstilskot til Alver kyrkjelege fellesråd på 26 535 000 kr. I tillegg kjem dekking renter og avdrag på lånet for Kyrkja i Knarvik som tilsaman utgjer 3 228 000 kr.
 10. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.
 11. Godtgjersle til ordfører er 1 064 318 kr og varaordfører 638 591 kr. Dette er i samsvar med godtgjersle til stortingsrepresentantar pr 1. mai 2022. Løna skal regulerast per mai 2023 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.

Eldreråd 28.11.2022:

Handsaming:

Janne Sund-kommunalsjef økonomi orienterte og svara på spørsmål.

Det vart sett fram følgjande felles framlegg til uttale til Økonomiplan 2023-2026:

Det er ein sterk vekst av eldre og ein nedgang i barnetalet i Alver. Økonomiplanen bør avspegla den demografiske utviklinga.

Med omsyn til den svært krevjande økonomiske situasjonen, kan eldrerådet akseptera at det mellombels kan innførast eigedomsskatt i Alver.

Eldrerådet er positiv til at det blir utarbeidd ein heilskapleg skulebruksplan i Alver.

Eldrerådet meiner tiltak retta mot barn og ungdom må skjermast, det gjeld mellom anna tiltak som MOT.

Eldrerådet advarar mot å byggja ned planleggings-kapasiteten i kommunen.

Eldrerådet meiner det hastar med å utvida kyrkjegarden på Lindås, og ser positivt på at denne investeringa har fått plass i forslaget til økonomiplan.

Eldrerådet ser behovet for at Alver kommune får på plass ein seniorpolitikk med tiltak som mellom anna legg til rette og stimulerer til at eldre arbeidstakarar står lenger i jobb.

Eldrerådet vedtok samrøystes felles framlegg til uttale sett fram i møtet.

ER- 050/22 Vedtak:

Eldrerådet kjem med følgjande uttale til Økonomiplan 2023-2026:

Det er ein sterk vekst av eldre og ein nedgang i barnetalet i Alver. Økonomiplanen bør avspegla den demografiske utviklinga.

Med omsyn til den svært krevjande økonomiske situasjonen, kan eldrerådet akseptera at det mellombels kan innførast eigedomsskatt i Alver.

Eldrerådet er positiv til at det blir utarbeidd ein heilskapleg skulebruksplan i Alver.

Eldrerådet meiner tiltak retta mot barn og ungdom må skjermast, det gjeld mellom anna tiltak som MOT.

Eldrerådet advarar mot å byggja ned planleggings-kapasiteten i kommunen.

Eldrerådet meiner det hastar med å utvida kyrkjegarden på Lindås, og ser positivt på at denne investeringa har fått plass i forslaget til økonomiplan.

Eldrerådet ser behovet for at Alver kommune får på plass ein seniorpolitikk med tiltak som mellom anna legg til rette og stimulerer til at eldre arbeidstakarar står lenger i jobb.

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne 28.11.2022:

Handsaming:

Orientering til saka v/Janne Sund-kommunalsjef økonomi og Leni Dale-kommunalsjef helse og omsorg

Fellesframlegg v/Reidar Knutsen:

Økonomiplan:

- RMNF er uroa over den økonomiske stoda for Alver kommune og planane om nedskjeringar i habiliteringstenester / psykisk helse og rus, i tillegg til uspesifiserte innsparingar i helse/omsorg og skule. Vi er redd dette vil ha negativ verknad på livskvaliteten til menneske med nedsett funksjonsevne. Kortsiktige innsparingar kan òg gje auka kostnader fram i tid.
- Ved innsparing i skule og barnehage, må ein sikre at alle born framleis vert sett og får den tilrettelegginga dei treng og har krav på.
- Vi ber om at RMNF og brukarorganisasjonar vert involvert ved vesentlege endringar i tenestetilbodet til menneske med nedsett funksjonsevne.
- Vi ber om at kjøp av plassar på Guttas Campus eller likeverdig tilbod vert vidareført.
- Det er bra at det er avsett ressursar basert på forventa demografiutvikling, men det er òg nødvendig å etablera økt kapasitet i tide, enten det gjeld bustad, arbeids og aktivitetstilbod eller anna som krev lengre planlegging og gjennomføring.
- RMNF har vorte kontakta av ein innbyggjar, som meiner det er urimeleg at personar som søker om å få montert utvendig trappeheis må betala gebyr for å få behandla søknaden. Ein slik heis er eit midlertidig tiltak, som vert fjerna når den som treng den ikkje lenger bur i huset. RMNF er einig i at dette synest som urimeleg å måtta betala eit slikt gebyr, som følgje av at ein har fått ei funksjonshemming som gjer at ein ikkje lenger kan bruka trappa. Vi ber om at det vert innarbeidd ei presisering i gebyrregulativet, om at det ikkje skal krevjast gebyr for utvendige trappeheisar og tilsvarande midlertidige installasjonar.

RMNF- 058/22 Vedtak:

Uttale i RMNF - 28.11.2022:

Økonomiplan:

- RMNF er uroa over den økonomiske stoda for Alver kommune og planane om nedskjeringar i habiliteringstenester / psykisk helse og rus, i tillegg til uspesifiserte innsparingar i helse/omsorg og skule. Vi er redd dette vil ha negativ verknad på livskvaliteten til menneske med nedsett funksjonsevne. Kortsiktige innsparingar kan òg gje auka kostnader fram i tid.
- Ved innsparing i skule og barnehage, må ein sikre at alle born framleis vert sett og får den tilrettelegginga dei treng og har krav på.
- Vi ber om at RMNF og brukarorganisasjonar vert involvert ved vesentlege endringar i tenestetilbodet til menneske med nedsett funksjonsevne.
- Vi ber om at kjøp av plassar på Guttas Campus eller likeverdig tilbod vert vidareført.
- Det er bra at det er avsett ressursar basert på forventa demografiutvikling, men det er òg nødvendig å etablera økt kapasitet i tide, enten det gjeld bustad, arbeids og

aktivitetstilbod eller anna som krev lengre planlegging og gjennomføring.

- RMNF har vorte kontakta av ein innbyggjar, som meiner det er urimeleg at personar som søker om å få montert utvendig trappeheis må betala gebyr for å få behandla søknaden. Ein slik heis er eit midlertidig tiltak, som vert fjerna når den som treng den ikkje lenger bur i huset. RMNF er einig i at dette synest som urimeleg å måtta betala eit slikt gebyr, som følgje av at ein har fått ei funksjonshemming som gjer at ein ikkje lenger kan bruka trappa. Vi ber om at det vert innarbeidd ei presisering i gebyrregulativet, om at det ikkje skal krevjast gebyr for utvendige trappeheisar og tilsvarande midlertidige installasjonar.

Ungdomsråd 28.11.2022:

Handsaming:

Orientering i saka v/Janne Sund

Ungdomsrådet arbeida fram ein felles uttale på dei punkta dei meiner er viktige å formidle i saka, uttalen kjem i sin heilhet i vedtaket.

UR- 048/22 Vedtak:

Vi i Alver ungdomsråd kjem med følgjande uttale i sak om Økonomiplan 2023-2026 og budsjett 2023.

Vi ynskjer først å peike på dei innspela som vart gjeve til formannskapet i august 2022, der ungdomsrådet hadde følgjande innspel på tiltak som er viktig for dei unge i kommunen:

- Ungdomsklubbar, fleie dagar i uken og ny klubb i Knarvik.
- Helsesjukepleiarar i skulen, med meir tid til kvar enkelt elev.
- Halde fram MOT på ungdomsskulen.
- Halde fram Ungdomskontakten Salto
- Halde fram tilbod om Open hall.
- Halde fram arrangementer i hallane, aktivitetar og utfluktar for ungdom.
- Kortare ventetid på psykolog for ungdom.
- Betre opningstid på Helsestasjon for ungdom.
- Betre uteområde på ungdomsskulane
- Miljøterapeuter i ungdomsskulen

Til kommunedirekøren sitt framlegg til økonomiplan og budsjett, har vi følgjande innspel:

- Ikkje kutt MOT frå 2023.

Vi meiner MOT er viktig i ungdomsskulen og ber om at programmet kan halde fram.

Vi opplev at MOT er med på å skapa betre klassemiljø og fellesskap i klassane, og betre livsmeistring for den enkelte.

MOT gjev også betre overgang mellom barneskule og ungdomsskule.

- Kutt i kultur frå 2024-.

Ikkje kutt i tilbod til barn og unge. Ungdomsklubbane, arrangementer, Open hall og ferieaktivitetar er som vi påpeikte til formannskapet i august viktige for trivsel for barn og unge.

- Framlegg om investering i lærebøker.

Vi har fått innspel frå elevråd på Radøy ungdomsskule om for dårlege lærebøker. Dei er utdaterte og har mykje feil. Elevane opplev å få mange kopiar og hefter, som det ikkje er lett å halde orden i.

Vi meiner at alle elevråd i kommunen må få uttale seg om korleis dei opplev undervisninga og ulike verktøy for læring. I dag opplev mange å få kopiark, hefter, utdaterte lærebøker i kombinasjon med digitale verktøy.

Vi meiner kommunen sjå gjennom bruken av ulike verktøy og materiell, høyre på innspel frå

elevar/elevråd og samstundes sikra finansiering av oppdaterte lærebøker der det er behov. Mange liker ein god fysisk lærebok, ikkje alt digitalt.

- Innsparing, Helse og omsorg

Vi meiner kommunen bør sjå om ein kan effektivisere helse og omsorg, slik at ein ikkje må auke budsjettet så mykje som økonomiplanen seier. Til dømes, kan betre bruk av velferdsteknologi redusere behovet?

- Innsparing, Oppvekst og skular.

Vi er ikkje i mot å leggje ned skular for å betre økonomien, men da må innsparingen vere eit ledd i å behalde andre tilbod til barn og unge (t.d. unngå kutt i kultur og MOT).

Vi meiner det kan vere fordelar ved å leggje ned skular, dersom det bidreg til større fellesskap for elevane gjennom større klassar og fleire medelevar på skulen.

Administrasjonsutval 30.11.2022:

Handsaming:

Orientering ved kommunedirektør Ørjan Raknes Forthun.

Saka vert teke til orientering, samrøystes.

Uttale frå Norsk sykepleierforbund ved HTV Silje Fanebust:

I forbindelse med budsjettprosessen så ønsker Norsk sykepleierforbund i Alver å legge ved denne uttalen.

Norsk sykepleierforbund er opptatt av tjenestetilbudet i skolehelsetjenesten. Skolehelsetjenesten i Alver har i dag ett lavere antall helsesykepleiere per elev i skolen enn anbefalt ut ifra Helsedirektoratet sine anbefalte normtall. I tillegg har oppvekstreformen tydeliggjort behovet for å satse på tidlig innsats og forebygging. Vi ser at utfordring bilde rundt psykisk helse, spiseforstyrrelse, psykososiale utfordringer i klasse miljøene og skolevegring er økende hos barn og ungdom i både barne,- ungdom og videregående skole. Helsesykepleiere i skole har en nødvendig rolle i barnas hverdag for å komme i posisjon for å følge opp og avdekke psykisk uhelse og skolevegring, men og vold og overgrep i nære relasjoner. Det forutsetter en viss tilstedeværelse på skolene for å kunne komme i en slik posisjon.

Slik ressurstildelingen i skolehelsetjenesten er i dag, er denne tjenesten smurt tynt utover alle skolene. Dette medfører at tilgjengeligheten og kontinuiteten på helsesykepleiere i skolen for barna er sårbar.

Ungdomsrådet har og pekt på utfordringer rundt helsesykepleiertilbudet til barn og unge der de etterlyser økt åpningstid på helsestasjon for ungdom, og mer tid per elev for helsesykepleiere i skolen.

Uttale frå Utdanningsforbundet ved Jarle Næss:

Utdanningsforbundet Alver ser med uro på den økonomiske situasjonen som Alver kommune no befinn seg i. Det er heilt klart behov for store innsparingar, og vi har stor forståing for at kommunedirektøren og Kommunestyret har ein krevjande jobb i høve til å leggje fram og vedta økonomiplanen for dei neste åra. Samstundes er det vår jobb å påpeike kva konsekvensar vi ser av dei kuttforslaga som no ligg føre. Vi er forplikta til å seie ifrå idet vi opplever at drifta ikkje er, eller har moglegheit til å vere, innanfor det lovpålagte og forsvarlege. Ein del førebyggjande tiltak er ikkje lovpålagte. Her har vi forskingsmessig belegg for å hevde at innsparingar på kort sikt, vil vere vesentleg dyrare på litt lengre sikt, og jo lenger periode vi er utan førebyggjande tiltak, jo meir kostbart vil det bli. Det vil vere feil å berre snakke om dei økonomiske konsekvensane. Sparetiltaka har potensiale til å gje store menneskelege konsekvensar for einskildborn og -elevar. For få månadar sidan hadde vi ein omfattande lærarstreik som blei avslutta etter tvunge lønsnemnd, av omsyn til dei mest sårbare elevane. Utdanningsforbundet Alver bed innstendig om at omsynet til sårbare barn og unge òg blir teljande i høve til kor og korleis innsparingar blir gjennomførte i Alver kommune.

I fleire samanhengar har Utdanningsforbundet av kommuneleiinga blitt skulda for å svartmale situasjonen når vi har snakka om korleis våre leiarar og tilsette opplever arbeidssituasjonen sin. Dessverre er det sånn at når barnehage- og skuleeigar gjentatte gonger ovanfor politisk hald, t.d. i tilstandsrapportar og no i Kommunedelplan oppvekst, ikkje skriv eller seier noko om korleis stoda faktisk er i barnehagane og skulane, men om korleis stoda burde ha vore, så står Utdanningsforbundet ganske åleine om å balansere dette biletet. Vi vil oppmode kommunestyrepolitikarane til å lese dei innspela som i økonomiplanprosessen har kome frå leiarar og tillitsvalde innan dei ulike tenesteområda i oppvekst. Særskilt er referatet frå skulesektoren sterk lesing.

Det som går att når vi snakkar med våre medlemmar, er generelt at dei er slitne, og at det ikkje er samsvar mellom den bemanninga og dei ressursane dei har til rådighet, og dei oppgåvene dei skal løyse. Når det gjeld synspunkt på økonomiplanen og dei kuttforslaga som ligg føre, så seier leiarane at dei opplever at dei frå før balanserer heilt på grensa i høve til lovlegheit og forsvarlegheit, og at det t.d. i mange av skulane er omtrent umogleg å halde lærarnorma samstundes som einskildvedtak om spesialundervisning og ei auke i utagering og psykiske utfordringar blant elevane må handterast. I mangel på læremiddel, både lærebøker og digitale læremiddel, blir lærarane påført mykje ekstraarbeid med å lage undervisningsopplegg med tilstrekkeleg god kvalitet. Alt tyder på at dette er ei ekstra belastning som lærarane blir ståande i i lang tid framover.

Forslaget om å kutte 6,5 lærarårsverk frå eit allereie opplevd minimumsnivå, samt å fjerne og redusere ulike førebyggjande tiltak, har fått nokre av rektorane til å stille seg spørsmålet om dei er villige til å stå ansvarlege for drifta vidare, eller om dei skal finne seg noko anna å gjere.

Når det gjeld forslaget om å leggje ned spesialpedagogisk støtteining barnehage og plassere dei tilsette ut i dei kommunale barnehagane, har Utdanningsforbundet Alver følgjande kommentar: Arbeidsgjevar sine argument om å følgje tilrådinga til skuleforskar Thomas Nordahl (i

Stortingsmelding) og tilrådinga til Alver kommune sitt prosjekt Universell pedagogikk, er heller tvilsame. Nordahl sine forslag om endra organisering av spesialundervisning dreier seg om skule, og er i tillegg frå mange hald blitt sterkt kritisert. Prosjekt Universell pedagogikk har ikkje gitt tilråding til denne endringa, men konkludert med at det på eit tidspunkt er fornuftig å ta ein gjennomgang i høve til korleis spesialpedagogikken i barnehagesektoren bør organiserast. Det er to heilt forskjellige ting. Utdanningsforbundet Alver har god grunn til å tru at spesialpedagogane kjem til å inngå i den ordinære bemanninga i dei kommunale barnehagane, vere ein del av bemannings- og pedagognorma, og at det spesialpedagogiske arbeidet vil bli utvatna med at spesialpedagogane òg blir sett til anna ordinært arbeid i barnehagane. Det vil bli eit betydeleg kvalitetstap for spesialundervisninga at eit kompetent fagmiljø blir splitta. I tillegg vil denne nye organiseringa syte for at dei private barnehagane ikkje lenger kan nytte teamet sin spesialpedagogiske kompetanse, og dei private barnehagane må ut på marknaden for å finne spesialpedagogar som det er stor mangel på. Utdanningsforbundet Alver fryktar at spesialpedagogane forsvinn, anten til andre kommunar eller til private.

Det er positivt at det er føreslått styrking av bemanninga i barnehagane for å sikre at pedagogane får tatt ut plantida si. Det er godt kjent at veldig mykje av pedagogane si plantid no forsvinn på grunn av at det ikkje er forsvarleg at dei forlet barna på avdelinga som følgje av tynn grunnbemanning i kombinasjon med høgt sjukefråvere. Difor meiner Utdanningsforbundet Alver at det er for lenge å vente på denne bemanningsauka heilt til 2025.

Det er føreslått å kutte MOT-tilbodet i ungdomsskulane, noko som kommunedirektøren meiner skal gje ei innsparing på 1 million pr år. Mange av MOT-coachane er lærarar i skulane i dag, der dei har MOT-timane som ein del av sine stillingar. Her vil det ikkje gje noko innsparing når MOT-timane forsvinn, for då skal elevane ha annan undervisning som kostar mist det same som MOT-timane. Utdanningsforbundet Alver stiller difor spørsmålsteikn med kommunedirektøren sitt reknestykke.

Den nye Oppvekstreforma held tidleg innsats som ein grunnpilar for heile reforma. Dei siste året har arbeidet med tidleg innsats i skulen blitt redusert i Alver kommune, då store delar av ressursane har gått til finansiering av minstenorma for lærartettleik, oppfølging av nye framandkulturelle elevar, samt elevar med store utfordringar knytt til utagering og/eller psykisk helse. I tillegg har og andre førebyggjande tiltak blitt bygd ned. Mellom anna har miljøterapeutstillingar forsvunne. Ressursane til desse miljøterapeutstillingane som skulane mista i 2022, skulle vore brukt til etablering av eit såkalla barnehage- og skulemiljøteam innunder PPT. Her har tilsetjinga blitt stansa, og dei tilsette ved PPT er med rette urolege for at dette teamet aldri kjem på plass.

Det å redusere drifta til Salto og fritidsklubbar, forsterkar ytterlegare Alver kommune si vandring vekk frå førebygging og over til meir og meir brannsløkking.

Det er ein stor fare for at kutt i tidleg innsats og førebyggjande tiltak ganske raskt vil føre til akutt behov for fleire dyre og omfattande tiltak.

Utdanningsforbundet Alver håper at Kommunestyret greier å einast om ein økonomiplan som sikrar både lovleg og forsvarleg drift i våre avdelingar i oppvekstsektoren.

ADM- 031/22 Vedtak:

Saka er teke til orientering.

Politisk handsaming

Saka skal til uttale i administrasjonsutvalet, ungdomsråd, eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Saka skal til innstilling i formannskapet

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Lenke til kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett og økonomiplan 2023 - 2026:

https://pub.framsikt.net/2023/alver/bm-2023-økplan_23-26/

Vedlegg i saken:

31.08.2022 Budsjett 2023 - søknad

1793644